

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 2Cdo/63/2016                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 7814200609                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 28.02.2017                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Mária Trubanová          |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2017:7814200609.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne K. U., bývajúcej v P. XXX, zastúpenej JUDr. Ladislavom Csákom, advokátom, so sídlom v Rožňave, Hviezdoslavova 4, proti žalovanému Bc. M. U., bývajúcemu v I., H. 2, zastúpenému JUDr. Annou Drugdovou, advokátkou, so sídlom v Humennom, Námestie slobody 25, o určení výživného pre manžela, vedenej na Okresnom súde Humenné, pod sp. zn. 21 C 125/2014, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 15. decembra 2015 sp. zn. 6 Co 218/2015, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné rozsudkom 07. mája 2015 č.k. 21 C 125/2014-189 uložil žalovanému platiť žalobkyni na manželské výživné sumu 50 eur mesačne, vždy do 10. dňa v mesiaci vopred od 24. 01. 2014 do budúcnosti, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol a uviedol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Po právnej stránke dôvodil § 71 ods. 1 a 2, § 75 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. v platnom znení (ďalej len „zákon o rodine“). Mal za preukázané, že zo strany žalobkyne ide vo vzťahu k žalovanému o konanie v rozpore s dobrými mravmi, keďže počas žalovaného obdobia žalobkyňa jednoznačne bránila žalovanému v styku s ich maloletou dcérou. Súd prvej inštancie konštatoval, že je možné vyhovieť žalobe avšak len vo výške 50 eur mesačne, a vo zvyšku žalobu zamietol. Poukázal, že to predstavuje sumu vo výške 188 eur za obdobie od 03.11.2014 do 16.12.2014, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok o rozvoде a kedy došlo k zániku manželského výživného. O trovách konania rozhodol s poukazom na § 142 ods. 2 O.s.p.

2. Na odvolanie žalobkyne a žalovaného Krajský súd v Prešove rozsudkom z 15. decembra 2015 sp. zn. 6 Co 218/2015 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v časti o uložení povinnosti platiť manželské výživné vo výške 50 eur mesačne. Druhým výrokom zmenil rozsudok v časti obdobia, počas ktorého sa má platiť výživné tak, že manželské výživné má žalovaný uložené platiť od 24.1.2014 do právoplatnosti rozsudku o rozvoде manželstva účastníkov konania. Posledným výrokom náhradu trov konania účastníkom nepriznal. V odôvodnení po právnej stránke aplikoval § 18, § 71 ods. 1, § 75 ods. 1 a 2

zákona o rodine. Uviedol, že sa stotožňuje s okresným súdom o porušení dobrých mravov, ale je relevantné obojstranné zlyhanie pri plnení si vzájomných povinností manželov. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 2 O.s.p.

3. Rozsudok odvolacieho súdu napadol žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) na súde prvej inštancie 02. februára 2016 dovolaním. Dovolateľ žiadal odklad vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu a zrušenie a vrátenie veci Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie. Dovolanie dôvodil tak, že rozhodnutím odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), čo malo za následok, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Namietal, že odvolací súd sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorý mal za preukázané, že konanie žalobkyne bolo v rozpore s dobrými mravmi, ale na druhej strane bolo žalovanému vytknuté nevyčerpanie prostriedkov na uskutočňovanie styku s maloletou. Argumentoval tiež nedostatočne zisteným skutkovým stavom v konaniach, ktoré vyvolal dovolateľ na okresnom súde Rožňava, nenariadenie pojednávania napriek tomu, že dovolateľ aktívne konal na uvedenom okresnom súde a dané skutočnosti si odvolací súd nepreveril ani výsluchom, keďže nenariadil pojednávanie, čím znemožnil žalovanému predložiť nové dôkazy vo veci, ktoré by mohli ovplyvniť rozhodnutie odvolacieho súdu. Záverom namietal, že odvolací súd nezistil v rozvodovom rozsudku právoplatnosť v časti rozvodu, čo malo za následok nevyčíslenie dlžného výživného bez nedorozumenia pri dlžnom výživnom.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu (č. 1. 288 spisu) uviedla, že v danom prípade nie sú dané dovolacie dôvody tak, ako to tvrdí dovolateľ, že ten mal s poukazom na § 120 ods. 4 O.s.p. možnosť predložiť, resp. označiť všetky také dôkazy, od ktorých mohol očakávať pre seba čo najpriaznivejšie súdne rozhodnutie. Poukázala aj na ustanovenie § 115a O.s.p. Stotožnila sa s nenariadením pojednávania na odvolacom súde. Navrhla dovolanie odmietnuť a uplatnila si právo na náhradu trov dovolacieho konania, ktoré aj vyčísliť.

5. Podľa prechodného ustanovenia § 395 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, zákona č. 161/2015 Z.z., (ďalej len „CMP“), ktorý sa vzťahuje na konania vo veciach výživného plnoletých osôb počnúc 01. júla 2016 (§ 1 a § 111 a nasl. CMP), ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 395 ods. 2 CMP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný, zastúpený advokátom, bez nariadenia dovolacieho pojednávania preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP).

9. Vzhľadom na to, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016 (konkrétne 02. februára 2016) t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení do 30. júna 2016 (ďalej len „O.s.p.“), najvyšší súd postupoval podľa vyššie citovaných ustanovení CMP a CSP a procesnú prípustnosť podaného dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O.s.p.

10. Dovolanie podľa O.s.p. bolo prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. a proti rozsudku odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v ustanovení § 238 O.s.p. ods. 1 (kedy bol zmenený rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej), ods. 2 (kedy došlo k odchýleniu sa od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v danej veci) a ods. 3 (potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým tento súd vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4). Podľa § 238 ods. 4 O.s.p. však dovolanie nebolo prípustné vo veciach upravených zákonom o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov okrem rozsudku o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva

alebo o osvojení. Dovolanie nebolo tiež prípustné proti rozhodnutiu, ktorým sa rozhodlo o návrhu o návrat neoprávnene premiestneného alebo zadržávaného dieťaťa podľa medzinárodnej zmluvy.

11. V prejednávanej veci dovolanie žalovaného smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým krajský súd potvrdil rozsudok v časti o uložení povinnosti platiť manželské výživné. Druhým výrokom zmenil rozsudok v časti obdobia, počas ktorého sa má platiť výživné. Podľa § 238 ods. 4 O.s.p. dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených zákonom o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov okrem rozsudku o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení. Dovolanie žalovaného preto v zmysle § 238 ods. 4 O.s.p. prípustné nie je.

12. Predmetné dovolanie by bolo procesne prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedených v § 237 ods. 1 O.s.p. Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existencia ani nevyšla v dovolacom konaní najavo. Z obsahu dovolania možno vyvodiť, že dovolateľ namieta nedostatočne zistený skutkový stav v konaniach, ktoré vyvolal dovolateľ na Okresnom súde Rožňava a nenariadenie pojednávania odvolacím súdom. Taktiež namietal postup pri vykonaní dokazovania (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), ako aj nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Uviedol, že odvolací súd nezistil v rozvodovom rozsudku právoplatnosť v časti rozvodu, čo malo za následok nevyčíslenie dlžného výživného bez nedorozumenia pri dlžnom výživnom.

13. Pokiaľ dovolateľ argumentuje údajnými nesprávnosťami, ku ktorým podľa jeho názoru došlo v procese zisťovania rozhodujúcich skutkových okolností, namieta nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie dôkazu, dovolací súd uvádza, že tieto argumenty a námietky nie sú nedostatkom, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (viď viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonával všetky účastníkom navrhované dôkazy, nezakladal prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., lebo týmto postupom sa účastníkovi neodnímal možnosť pred súdom konať (porovnaj R 37/1993 a R 125/1999). Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nebolo vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. (viď tiež napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011). Napokon ani do obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

14. Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonával všetky účastníkom navrhované dôkazy alebo vykonával iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O.s.p., lebo týmto postupom súd neodňal účastníkovi možnosť pred súdom konať (porovnaj R 37/1993 a R 125/1999).

15. V súvislosti s námietkou dovolateľa o nenariadení odvolacieho pojednávania dovolací súd uvádza, že odvolací súd mohol konať o odvolaní s pojednávaním alebo bez pojednávania s poukazom na § 214 ods. 2 O.s.p. umožňujúci odvolaciemu súdu v prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje § 214 ods. 1 O.s.p., rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania, ak sú splnené zákonné podmienky. Na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej mohol predseda senátu odvolacieho súdu nariadiť pojednávanie vždy (len) ak a/ bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a O.s.p. bez nariadenia pojednávania a bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, c/ išlo o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, d/ to vyžadoval dôležitý verejný záujem (§ 214 ods. 1 O.s.p.). V ostatných (t.j. v § 214 ods. 1 O.s.p. neuvedených) prípadoch bolo možné o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.). Na základe uvedeného dovolací súd môže len konštatovať, že odvolací súd tým, že rozhodol o odvolaní bez nariadenia pojednávania postupoval v súlade so zákonnou možnosťou (§ 214 ods. 2 O.s.p.), preto nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti dovolateľa konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

16. Treba dodať, že podľa judikatúry najvyššieho súdu (napr. rozhodnutie sp. zn. 1Cdo 227/2013),

Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. rozhodnutie sp. zn. I. ÚS 54/08) a tiež Európskeho súdu pre ľudské práva (porovnaj *Delcourt v. Belgicko*, 1970) stačí, aby účastníkovi konania bolo umožnené aspoň raz predstúpiť pred súd so svojou vecou a byť v ňom súdom vypočutý. Toto právo bolo žalovanému v plnom rozsahu zachované.

17. Pokiaľ dovolateľ videl nesprávnosť v právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že nesprávne právne posúdenie veci bol síce relevantným dovolacím dôvodom v tom zmysle, že ho bolo možné uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (vid' § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladalo (vid' R 54/2012 a ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 Cdo 235/2014). Nešlo totiž o vadu konania uvedenú v ustanovení § 237 ods. 1 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

18. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dovolací súd dospel k záveru, že prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p., ani z ustanovenia § 238 O.s.p., dovolanie teda smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému nie je procesne prípustné. Najvyšší súd preto dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné odmietol bez uskutočnenia meritórneho dovolacieho prieskumu.

19. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 52 CMP, pričom svoje rozhodnutie neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 CSP a § 2 ods. 1 CMP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.